

Ha Szentlelket kapok...

Időpont: Húsvét utáni 6. vasárnap, 1955. május 22.

Alapige: Ézsaiás 44:1-5.

És most hallgass Jákób, én szolgám, és Izráel, a kit én elválasztottam. Így szól az Úr, teremtőd és alkotód anyád méhétől fogva, a ki megsegít: Ne félj, én szolgám Jákób, és te igaz nép, a kit elválasztottam! Mert vizet öntök a szomjúhozóra, és folyóvizeket a szárazra; kiöntöm lelkemet a te magodra, és áldásomat a te csemetéidre. És nevednek mint fű között, és mint a fűzfák vizek folyásinál. Ez azt mondja: én az Úré vagyok, amaz Jákób nevét emlegeti, és a másik önkezével írja: az Úré vagyok, és hízelegve Izráel nevét említi.

A mai szent lecke régi, jóval pünkösöd előtti ige, mely azonban előre mutat pünkösödre. A nyomorúságban élő népet Isten egy ígérettel vigasztalja. Az ígéret: a kegyelem lelkének kitöltése. Ezzel az ígérettel és igével készíti elő Isten pünkösödre a népet. Ezzel akar minket is előkészíteni a küszöbön álló pünkösöd ünnepére.

Egy népnek ígéri a Szentlelket, de nem mint köztulajdont. Az ígéret úgy teljesedik be, hogy a népet alkotó embereknek egyenként kell venniök Szentlelket. Az ígéret is egy emberben, Jákóbban személyesíti meg az egész népet. Szabad tehát, sőt kell is nekünk is egészen személyesen vennünk ezt az ígét, s így fogalmazni meg a kérdést, melyre az ige felel: Mi történik, ha én Szentlelket kapok? Nem megszűkítése ez az ige üzenetének, nem önző szemlélete a közösség számára szóló ígéretnek, hanem józan látása annak az útnak, melyen ez az ígéret mindnyájunké lehet.

1. Ha Szentlelket kapok, megkegyelmezett bűnös leszek, ez az ige első felelete. Hát nem szent leszek? – kérdezed erre. Nem! Bűnös leszel. Olyan bűnös, milyen még sohasem voltál. Utálni fogod magadat. A világ szemetjének fogod tekinteni magadat. A Szentlélek ugyanis leleplez, vagy – amint Jézus mondja – meggyőz, megfedd téged bűn tekintetében. /Ján. 16:8-9./ Senki sem tudja Szentlélek nélkül meglátni teljes romlottságát, elveszett és elkárhozott voltát.

De azután megkegyelmezett bűnös leszel. A Szentlélek nemcsak bűneinket leplezi le, hanem Isten hozzánk való nagy szerelmét is. Meggyőz arról, hogy Isten nem akarja a bűnösnek halálát, hanem azt akarja, hogy megtérjen és éljen. Felragyogtatja előttünk a bűnös egyetlen menedékét, a golgothai keresztet, Jézus Krisztus váltságahalálát, bűneink bocsánatát.

Van azonban a Szentléleknek egy harmadik munkája is, s talán ez a legnehezebb. Nekünk is, Neki is. Meg kell győznie minket arról, hogy a bűnösség és a megkegyelmezettség

nem valami fokozatos lelki folyamat, melyen úgy megyünk át, hogy elhagyjuk az egyik állomást és megérkezünk a másikra. Ez az állandó létformánk. A megtérés nem szünteti meg a bűnt, nem tesz szentté erkölcsi tekintetben. Továbbra is bűnös vagyok, aki kegyelemre szorulok, s továbbra is kegyelembe fogadott vagyok, aki bűnei miatt nem érdemli meg a kegyelmet. Együtt és egyszerre: bűnös és megkegyelmezett.

Érdekesen mutatja ezt be a mai ige. Annak az embernek, kiről benne szó van, három neve van az igében: Jákób, Izrael és a magyar fordításban "te igaz nép"-pel fordított, az eredeti szövegben tulajdonnévnek is vehető Jesurun. Ugyanaz az ember három néven. Jákób azt jelenti, hogy csaló /I. Móz. 27:36./, Izrael annyi, mint Istennel küzdő /I. Móz. 32:28./, Jesurun /V. Móz. 32:15; 33:5,26./ pedig becéző név, kicsinyítő formája az "igaz" szónak, melyet – ha nem volna furcsa a magyarban – így is lehetne fordítani: te kis igaz, igazka. Mindez nem egy ember lelki története. Nem arról van benne szó, hogy ez az ember – mikor Jákób volt – becsapta testvérét, Ézsaut, megcsalta öreg édesapját, majd Lábánt, mikor azonban haza akart jönni, utolérték a bűnei, szíve megtelt remegéssel Ézsau bosszúja miatt, s így lett belőle Istennel küzdő Izrael, végül pedig Isten kegyelmébe fogadta, bűnét megbocsátotta, megigazította s becéző szeretettel vette őt körül, Jesurunnak szólongatván őt. Nem arról van benne szó, hogy mikor Izraellé lesz, meghal benne Jákób, a csaló, s mikor Jesurunná lesz, többé nem Isten irgalmáért küzdő Izrael. Az ige világosan mutatja, hogy ez az ember együtt és egyszerre mind a három: bűnös, Istent kereső és megigazított, tehát megkegyelmezett bűnös.

Nem tudom, elvezethetett-e már téged a Szentlélek erre a keserű igazságra. Ha igen, akkor tudod, hogy mindez nem beletörődés a bűnbe, elhanyagolása a megszentelésnek, vagy egyenesen biztatás a gonoszra, hanem növekedés a kegyelemben. A keresztyén ember egyre lesújtóbb és lesújtóbb véleményekkel van önmagáról s egyre nagyobbak látja a kegyelmet. Ez a Szentlélek munkája s a bűneink bocsánata felőli bizonyosság útja. Ha magunkra nézünk, csak bizonytalanná válhatik a bűneink bocsánatába vetett hitünk, de a Szentlélek Krisztusra irányítja tekintetünket, s erre szívünk megtelik a kegyelem boldog bizonyosságával.

2. Ha Szentleket kapok, megújult ember leszek. Ez az ige második felelete.

Az eddig elmondottakban benne rejlik annak a félreértésnek a veszedelme, hogy azt gondoljuk: a Szentlélek vétele nem jelent semmi változást az életünkben. Az ígélet folytatása világosan megmutatja, hogy Isten, aki teremtett minket, születésünktől kezdve gondot viselt reánk, kegyelmével megigazított, nem elégszik meg azzal, hogy bűnünket megbocsássa,

hanem a Szentlélekben az új élet kegyelmét és lelkét is akarja nekünk adni. Így szól az ige: "Vizet öntök a szomjúhozóra, és folyóvizeket a szárazra; kiöntöm lelkemet a te magodra, és áldásomat a te csemetéidre. És nevednek, mint fű között és mint a fűzfák vizek folyásinál." /3-4. v./ Egy képet használ az ige. Szentlélek előtt olyan az ember élete, mint rekkenő nyárban a föld. Pusztává szárad ki. Összecserepesedik, mint a lázas ember ajka. Elalél s elszárad benne a növény. Kisül a legelő. Fonnyadt fűvén csak tikkadt szöcskenyájak találnak már legelni valót. A patak medre is kiszárad úgy, hogy száraz lábbal át lehet rajta sétálni. Mikor azonban beköszönt az esős időszak, megváltozik minden. Ligetté lesz a pusztaság, üde zöld gyepszőnyeggé a legelő, hömpölygő folyóvá a holt meder, felélednek a fák, beköszönt a tavaszi zsendülés, az élet.

Ez a tavaszi megújulás nem időszaki állapot a keresztyén ember életében, hanem örök tavasz. Vissza-visszaszökhet ugyan még belé a tél, alattomos fagyok szörnyű pusztítást végezhetnek benne, de jön a tavasz feltartóztathatatlanul. Az áldott eső és a folyóvíz nedvessége biztosítja ezt a megújulást.

Mit jelent most mindez kép nélkül?

Amint a víz mellé ültetett fűzfában belső erők feszülnek, melyek rügyeket fakasztanak, bimbókat pattantanak, ágakat hajtanak, ugyanúgy a Szentlelket nyert emberben is vannak ilyen belső feszültségek, titokzatos indítások. Egyszer talán csak sejtelmesen gerjedez tőle a szív, mint az emmausi tanítványoké, máskor csontjainkba rekesztett tűz, mely határozott indításként jelentkezik s elküldi Simeont a templomba, Filepet a gázai útra, Pált Macedóniába. Ezeket az indításokat csak utólag igazolják az események, de utólag mindig igazolják. A megújult ember felső vezetés alatt álló ember.

Amint a bőven áztatott mező mindig üdén friss, ugyanúgy megőrzi hímporát a Szentlelket nyert emberben is a hit. Nem állott, áporodott hit, nem megszokott, elszürkült, elgépiesedett vallás, nem erőltetett, porlepte művirág, hanem hamvas gyümölcs a Szentlelket nyert ember keresztyénsége.

Amint a folyóvíz mellé lebocsátott gyökerek függetlenítik a fát a külső körülményektől s éltetik akkor is, mikor tűző nap elvonja a felszínes gyökerű növényzettől az életlehetőséget, ugyanúgy a Szentlelket nyert ember is nem hervad el, akármilyen tikkasztó légkörben él is, mert oda, ahová gyökere leér, nem érhet le a külső, életpusztító hatalom.

De hát nem ellenkezik ez mindazzal, amit arról mondtunk, hogy a Szentlélek ajándékával is bűnösök maradunk? Nem. A Szentlélek úgy nevel minket, hogy mi egyre bűnösebbnek látjuk magunkat, a világ pedig kénytelen egyre megújultabbaknak látni minket.

3. Ha Szentlelket kapok, ezért leszek misszionárius. Szentlélek nélkül élvező keresztyének vagyunk, Szentlélekkel dolgozó keresztyénekké válunk. Jákóbot Isten a szolgájává választotta ki és hívta el. /1. v./ Előbb a családban. Ez mindnyájunk első munkaterülete. Ennek szól az ígéret: "Kiöntöm lelkemet a te magodra, és áldásomat a te csemetédre." /3. v./ De azután ki kell menni széles e világra a pogányok közé is. Ennek a szolgálatnak is csodálatos ígéretei vannak: "Ez azt mondja: én az Úré vagyok, amaz Jákób nevét emlegeti, és a másik önkezével írja /mint ahogy a régi templomszolga rátetováltta Istenének nevét a karjára/: az Úré vagyok, és hízelegve Izrael nevét említi" /5. v./ Két jellemvonása van annak a missziói munkának, ami mögött ott van a Szentlélek. Az első az, hogy a megújult élet a döntő tényező benne. Van ugyan benne szó-bizonyágtétel is, hiszen a Szentlélek beszédessé tesz, de a döntő mégis a példa, a rokonszenves és kívánatos megújult élet. A másik az, hogy nem emberhez térnek meg a pogányok, hanem az Úrhoz. Téged is elhívott szolgálatra az Úr. Szolgál-e Neki? Van-e eredménye a szolgálatodnak?

És ha nem kapok Szentlelket? Az csak az én hibám. A Szentlélek onnan felülről való ajándék, mint a száraz földre a termékenyítő eső. Nem lehet pénzen megvenni, sem kiérdemelni, csak kikönyörögni. De ezt lehet. Isten szívesen adja. Ha tehát nem kapok Szentlelket, nem tehetek érte szemrehányást Istennek. Magamra vessek, ha Szentlélek nélkül meghalok bűneimben, s körülöttem is meghalnak bűneikben az emberek. Ámen.